

Generalitat de Catalunya
Departament de Treballa, Afers Socials i Famílies

Aportacions en el procés de consulta pública prèvia a l'elaboració d'un projecte de decret pel qual es regulen els concerts socials previstos en el Decret 3/2016

En **Joan Segarra i Ferran**, actuant en nom i representació de la **Confederació Empresarial del Tercer Sector Social de Catalunya (La Confederació)** amb **NIF G 61336244** i domicili a la Via Laietana 54 de Barcelona

EXPOSA

Que en data 18 d'octubre de 2017 se sotmet a consulta pública el text previ a l'elaboració d'un projecte de decret pel qual es regularan els concerts socials previstos com a fórmula no contractual en el Decret Llei 3/2016, de 31 de maig, de mesures urgents en matèria de contractació pública.

Que de conformitat amb el termini conferit a l'efecte, aquesta entitat, en temps i forma, presenta les següents consideracions:

Com a entitat representativa del Tercer Sector Social de Catalunya, La Confederació valora molt positivament l'aposta del Govern de la Generalitat de Catalunya per entomar l'oportunitat que ofereix la Directiva 2014/24/UE de contractació pública per desenvolupar un nou model de col.laboració per la provisió de serveis d'atenció a les persones a través de fórmules no contractuals que garanteixin els nivells òptims de qualitat, accessibilitat i sostenibilitat, per sobre d'altres consideracions merament econòmiques. Fa temps que des del Tercer Sector Social es ve denunciant que l'actual model d'organització i finançament d'aquesta tipologia de serveis no preserva amb prou garanties la cobertura dels drets socials de la ciutadania, ni s'ajusta a les necessitats de les persones destinatàries.

Dit això, considerem que el plantejament de concert social que s'estableix en la disposició addicional tercera del Decret 3/2016 i que el present projecte de decret pretén regular no esgota les oportunitats que ofereixen les Directives Europees de Contractació Pública en matèria de serveis d'atenció a les persones.

En primer lloc, l'acció concertada es limita als serveis socials contemplats en la Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials de Catalunya, quan de l'anàlisi del dret europeu¹ se'n desprèn que no existeix un número tancat de serveis d'atenció a les persones dirigits a garantir la cobertura dels drets socials de la ciutadania. En aquest sentit, hi ha tota una sèrie de serveis dirigits a aquest objectiu que no estan inclosos a la Cartera de Serveis Socials (que data de l'any 2011) i haurien també de ser objecte de la concertació social.

També en aquesta línia, la consideració 114 de la Directiva 2014/24/UE estableix l'habilitació expressa als estats membres perquè puguin organitzar els serveis socials mitjançant l'acció concertada al indicar que *"Los Estados miembros y los poderes públicos siguen teniendo libertad para prestar por sí mismos esos servicios sociales de manera que no sea necesario celebrar contratos públicos, por ejemplo, mediante la simple financiación de estos servicios o la concesión de licencias o autorizaciones a todos los operadores económicos que cumplan las condiciones previamente fijadas por el poder adjudicador, sin límites ni cuotas, siempre que dicho sistema garantice una publicidad suficiente y se ajuste a los principios de transparencia y no discriminación"*. Per tant, la normativa europea atorga plena llibertat als estats membres per concertar els serveis socials sense cap limitació en quant als serveis inclosos.

Sobre aquesta base, entenem que el concert social hauria de partir d'una consideració àmplia i transversal de serveis socials d'atenció a les persones, més enllà dels serveis regulats a la Cartera de Serveis Socials, tal com reconeixia el mateix Codi De Bones Pràctiques en la Contractació Pública dels serveis d'atenció a les persones signat l'any 2015 per la Generalitat de Catalunya, els sindicats, les patronals, els col·legis professionals i el Tercer Sector Social de Catalunya.

En segon lloc, i sobre la prioritització de les entitats sense afany de lucre, volem recordar que ja la Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials reconeixia *"el paper essencial de les entitats del tercer sector en la creació del model de serveis socials a Catalunya i de l'extensa xarxa que posen a l'abast de les persones en situació d'exclusió social, de risc o de vulnerabilitat. És per això que cal garantir l'establiment d'un model de cooperació i concertació públic i privat que les fomenti i els doni estabilitat"*. Explicitava també que el Tercer Sector Social *"contribuïa a fer efectives les obligacions dels poders públics per aconseguir la igualtat d'oportunitats de totes les persones, una qualitat de vida millor, el desplegament d'una xarxa de serveis socials adequada a les necessitats, la identificació de necessitats emergents, la sensibilització social i la participació ciutadana, i també la solidaritat i la cohesió social en la constitució d'una societat més justa"*.

Fins a data d'avui, aquesta voluntat política expressada en la Llei no s'ha materialitzat a la pràctica. I entenem que ens trobem davant d'un marc jurídic comunitari que, per primera vegada i d'acord amb la legalitat, permet desenvolupar un nou model de col·laboració entre

¹ Comisión Europea (2006). Aplicación del programa comunitario de Lisboa. Servicios sociales de Interés general en la Unión Europea. COM (2006)177, 26.4. 2006 Bruselas.

les administracions públiques i la iniciativa social no lucrativa per la provisió de serveis socials d'atenció a les persones. Un model que per sobre de qualsevol altra consideració ha de garantir la protecció dels drets social, l'interès general i la qualitat de l'atenció.

La Directiva Europea 24/2014 permet expressament que, sempre que el sistema escollit permeti garantir una publicitat suficient i s'ajusti als principis de transparència i no discriminació, siguin els Estats membres els que fixin els requisits que han de concórrer en els prestadors dels serveis d'atenció a les persones de manera que només les entitats que compleixin amb aquests requisits, puguin tenir accés al sistema de prestació dels mateixos.

Així doncs, el marc normatiu vigent permet expressament que els Estats membres organitzin el sistema de prestació dels serveis d'atenció a les persones de forma no contractual, a través d'entitats que reuneixin els requisits i condicions que, prèviament s'hagin establert, permetent així una prioritització clara o fins i tot la reserva dels mateixos a favor de determinades entitats que reuneixin una sèrie de característiques o requisits prèviament establerts.

En conseqüència, i d'acord amb els principis de publicitat, transparència i no discriminació, en base al què s'estableix en la Directiva es podria prioritzar clarament la prestació d'aquests serveis de caràcter social a les entitats sense afany de lucre, donant compliment, alhora, a l'article 24.4 de l'Estatut d'Autonomia català que reconeix a les entitats del Tercer Sector, el dret a complir llurs funcions en els àmbits de la participació i la col·laboració social.

La raó de ser del Tercer Sector Social és única i exclusivament la millora de la qualitat de vida i la defensa dels drets socials de la ciutadania, especialment d'aquelles persones en situació d'especial vulnerabilitat. I és des d'aquest clar objecte social que el Tercer Sector gestiona serveis des de la no lucrativitat i la reinversió dels beneficis en la millora dels serveis i de la pròpia comunitat; amb voluntat de transformació social, potenciant un desenvolupament econòmic i social sostenible; amb una contrastada trajectòria, organitzacions especialitzades i professionals altament qualificats; amb vocació de servei públic i per tant, des de la coresponsabilitat amb la ciutadania i la defensa dels drets socials; treballant des de models de gestió propis de l'economia social, amb pràctiques de governança democràtica, equitat en la redistribució de la riquesa, promoció d'un mercat laboral integrador i compromís amb la qualitat de l'ocupació; amb una demostrada capacitat de generar respostes innovadores a necessitats complexes; i finalment, amb una clara visió cap a l'acció comunitària, ben arrelats al territori i practicant el treball en xarxa.

L'eficàcia, la qualitat i la rendibilitat social dels serveis que aquest mateix projecte de decret pretén garantir només serà possible si s'exclou els serveis socials d'atenció a les persones de les lògiques del mercat i es limita l'interès econòmic dels operadors, atorgant un rol

fonamental i preferent a la iniciativa social sense ànim de lucre com a aliats estratègics de l'Administració Pública en la provisió d'aquesta tipologia de serveis.

En resum, com a entitat representativa del Tercer Sector Social, des de La Confederació demanem que el projecte de decret pel qual es regularan els concerts socials previstos com a fórmula no contractual en el Decret Llei 3/2016, de 31 de maig, de mesures urgents en matèria de contractació pública:

- **Contempli una consideració àmplia i transversal de serveis socials d'atenció a les persones, i que la concertació social vagi més enllà dels serveis regulats a la Cartera de Serveis Socials (2011), reconeixent les especificitats de cada àmbit d'actuació (infància, joventut, persones grans, pobresa - exclusió social, salut mental, discapacitat,...).**
- **Opti clarament per un model de cooperació i concertació amb la iniciativa social no lucrativa, garantint així l'eficiència dels recursos públics, la qualitat dels serveis i el màxim retorn social.**

Finalment, des de La Confederació ens posem a disposició de la Unitat corresponent per tractar d'aquest projecte de Decret.

Barcelona, 7 de novembre de 2017.

Joan Segarra i Ferran
President
La Confederació